

NL

NL

NL

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 27.5.2008
COM(2008) 320 definitief

2008/0107 (CNS)

Voorstel voor een

BESCHIKKING VAN DE RAAD

waarbij de lidstaten worden gemachtigd in het belang van de Europese Gemeenschap het verdrag inzake arbeid in de visserij van de Internationale Arbeidsorganisatie van 2007 te bekrachtigen (Verdrag nr. 188)

(door de Commissie ingediend)

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

- **Motivering en doel van het voorstel**

Verdrag nr. 188 inzake arbeid in de visserij van de Internationale Arbeidsorganisatie ("de ILO") werd in juni 2007 tijdens de 96^e zitting van de Internationale Arbeidsconferentie goedgekeurd ("Verdrag 188").

De goedkeuring van Verdrag 188 werd noodzakelijk nadat het geconsolideerde verdrag van de ILO betreffende maritieme arbeid ("het VMA") in februari 2006 was bekrachtigd¹. Het VMA sloot de visserij van haar toepassingsgebied uit. Vanaf 2003 hebben het Bureau en de drie groepen (regeringen, werkgevers en werknemers) van de ILO zich gebogen over de formulering van een aangepaste en brede internationale arbeidsnorm voor de visserij, die de vissers wereldwijd adequate bescherming dient te bieden en op grote schaal dient te worden geratificeerd.

Verdrag 188 beoogt de vaststelling van internationale minimumnormen voor de visserij. Dit brengt de herziening met zich mee van het Verdrag betreffende de minimumleeftijd voor toelating tot de tewerkstelling als visser van 1959 (nr. 112), het Verdrag betreffende het geneeskundig onderzoek van vissers van 1959 (nr. 113), het Verdrag betreffende de arbeidsovereenkomst van vissers van 1959 (nr. 114) en Verdrag betreffende accommodatie van scheepsbemanningen (vissers) van 1966 (nr. 126); voorts heeft het betrekking op belangrijke kwesties zoals gezondheid en veiligheid op het werk, bemanningssterkte en rusttijden, bemanningslijst, repatriëring, werving en aanstelling, sociale zekerheid, naleving en handhaving.

Verdrag 188 gaat vergezeld van Aanbeveling 199 over werk in de visserij, die in juni 2007 door de Internationale Arbeidsconferentie werd goedgekeurd.

Het Verdrag van 2007 heeft als uiteindelijk doel gelijke voorwaarden in de visserij te scheppen en te handhaven door aanvaardbare levens- en arbeidsomstandigheden voor vissers en eerlijker mededingingsvoorwaarden in de wereld te stimuleren, zodat de lage ratificatiegraad van tal van verdragen op het gebied van maritieme arbeid in positieve richting kan worden omgebogen.

De EU was intensief betrokken bij de onderhandelingen over en de afronding van Verdrag 188 door middel van coördinatie op EU-niveau. Bij de EU-coördinatie tijdens het overleg in 2004, 2005 en 2007 werd rekening gehouden met de samenhang tussen en de verenigbaarheid van de ILO-bepalingen met het communautair acquis. Dit was met name relevant voor een aantal gebieden van het verdrag die op grond van Verordening nr. 1408/71/EEG van de Raad van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de sociale zekerheidsregelingen op loontrekkenden en hun gezinnen, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen – vastgesteld op grond van artikel 42 van het EG-Verdrag – uitsluitend tot de bevoegdheid van de Gemeenschap behoren, namelijk de

---

¹ De Raad machtigde de lidstaten bij Beschikking 2007/431/EG van 7 juni 2007 (PB L 161 van 22.6.2007, blz. 63) om het VMA te bekrachtigen.

coördinatie van de stelsels van sociale zekerheid. De artikelen 13, lid 2, onder c), en 14, ter, van Verordening (EEG) nr.1408/71 bevatten specifieke bepalingen voor zeevarenden en vissers.

De toepassing van Verordening (EEG) nr.1408/71 werd bij Verordening (EG) 859/2003 van 14 mei 2003 uitgebreid tot onderdanen van derde landen. In deze verordening worden de voorschriften uiteengezet die van toepassing zijn op onderdanen van derde landen en worden hun op het gebied van sociale zekerheid dezelfde rechten toegekend als onderdanen van EU-lidstaten wanneer zij zich binnen de EU verplaatsen. Verordening (EEG) nr. 408/71 zal te zijner tijd worden vervangen door Verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels, na de goedkeuring van de nieuwe ontwerp-toepassingsverordening.

In de tekst van de ILO zijn zowel de vlaggenstaat als de woonstaat bevoegd voor de sociale zekerheid, zij het op verschillende gebieden, terwijl op grond van de EG-wetgeving over het algemeen de wetgeving inzake de sociale zekerheid van de vlaggenstaat van toepassing is uit hoofde van Verordening (EEG) nr. 1408/71 en Verordening (EG) nr. 883/2004.

Met het oog op mogelijke strijdigheden tussen het verdrag van 2007 en het communautair acquis met betrekking tot de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels werd in de tekst een vrijwaringsclausule opgenomen (art. 37). Deze clausule heeft tot doel om de voorrang van de EG-wetgeving op het gebied van de coördinatie van socialezekerheidsstelsels te garanderen wanneer het verdrag op dit gebied andere bepalingen zou inhouden.

In overeenstemming met de AETR-jurisprudentie van het Hof van Justitie inzake externe bevoegdheid kunnen de lidstaten het verdrag van 2007 niet bekrachtigen zonder daartoe door de Gemeenschap gemachtigd te zijn, omdat de bepalingen inzake de coördinatie van socialezekerheidsstelsels van invloed zijn op de uitoefening van de exclusieve bevoegdheid van de Gemeenschap op dit terrein.

In dit verband, en om te waarborgen dat de verdeling van de bevoegdheden tussen de Gemeenschap en de lidstaten overeenkomstig het Verdrag wordt nageleefd, stelt de Commissie voor dat de Raad de lidstaten machtigt om Verdrag 188 in het belang van de Gemeenschap te bekrachtigen.

- **Algemene context**

Verdrag 188 is in overeenstemming met het mandaat van de ILO, waartoe onder meer de taak behoort om internationale arbeidsnormen voor de visserij vast te stellen met het oog op de bevordering van behoorlijke arbeidsomstandigheden voor zeevarenden. In Verdrag 188 wordt rekening gehouden met het feit dat vissers, gezien de specifieke kenmerken van de sector en de daarmee verbonden specifieke arbeids- en levensomstandigheden, bijzondere bescherming nodig hebben.

Het verdrag onderscheidt negen afzonderlijke soorten normen: I) definities en toepassingsgebied, II) algemene beginselen, III) minimumvereisten voor het werken aan boord van vissersvaartuigen, IV) arbeidsvoorwaarden, V) accommodatie en voeding, VI) medische zorg, gezondheidsbescherming en sociale zekerheid, VII)

naleving en handhaving, VIII) wijziging van de bijlagen I, II en III, en IX) slotbepalingen.

Met het oog op de uitvoering verplicht Verdrag 188 zowel de vlaggenstaten als de havenstaten een nalevings- en handhavingssysteem in te voeren. In het verdrag is een "geen gunstiger behandeling"-clausule opgenomen, zodat schepen van staten die het verdrag niet hebben bekrachtigd, geen gunstiger behandeling ontvangen dan schepen die de vlag voeren van een staat die dit wel heeft gedaan.

Voor tal van aspecten die door het VMA worden bestreken, bestaat een uitgebreid communautair acquis, gebaseerd op de artikelen 42, 71, 137 en 138 van het EG-Verdrag. Het grootste deel van de bepalingen van het verdrag van 2007 heeft betrekking op kwesties in verband met gedeelde bevoegdheid. De bevoegdheid van de Gemeenschap geldt onder meer op gebieden als arbeidsrecht, arbeidsomstandigheden, veiligheid en gezondheidsbescherming, accommodatie en de veiligheidsvoorschriften inzake de bouw en het onderhoud van vissersvaartuigen. De partnerschapsovereenkomsten op visserijgebied (POV's) tussen de EU en derde landen bevatten ook een sociale clausule waarin wordt verwezen naar de ILO-normen.

In het EU-blauwboek inzake het maritieme beleid (Een geïntegreerd maritiem beleid voor de Europese Unie) wordt aangedrongen op de ratificatie en toepassing van internationale arbeidsverdragen voor de maritieme sector, zoals Verdrag 188.

- **Bestaande bepalingen op het door het voorstel bestreken gebied**

Er bestaan nog geen bepalingen op het door het voorstel bestreken gebied.

- **Samenhang met andere beleidsgebieden en doelstellingen van de EU**

Niet van toepassing

2. **RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDE PARTIJEN EN EFFECTBEOORDELING**

- **Raadpleging van belanghebbende partijen**

Niet relevant

- **Bijeenbrengen en benutten van deskundigheid**

Er behoefde geen beroep te worden gedaan op externe deskundigheid.

- **Effectbeoordeling**

Niet relevant.

Het is derhalve niet nodig verschillende opties te onderzoeken.

3. JURIDISCHE ELEMENTEN VAN HET VOORSTEL

- **Samenvatting van de voorgestelde maatregel(en)**

De communautaire voorschriften blijven van toepassing op gebieden die door Verdrag 188 worden bestreken en er moet een duidelijk signaal worden afgegeven aan de rest van de wereld om duidelijk te maken welk belang de Gemeenschap aan Verdrag 188 en aan de arbeids- en levensomstandigheden van vissers hecht.

Anders dan bij andere internationale fora is in de statutaire voorschriften van de ILO geen proces van formele ondertekening voorafgaand aan de bekrachtiging voorzien. In het geval van de ILO wordt de ondertekening vervangen door een stemprocedure ter goedkeuring, die equivalent is aan ondertekening. Het verdrag in kwestie werd op 14 juni 2007 bij stemming goedgekeurd tijdens de Internationale Arbeidsconferentie, maar het moet nog in werking treden. Ook al kunnen alleen staten toetreden tot het verdrag, feit blijft dat de Commissie namens de Europese Gemeenschap nauw betrokken was bij de formulering en de onderhandelingen door middel van coördinatie op EU-niveau.

Gezien de tripartiete opzet van de ILO, namen ook werkgevers- en werknemersafgevaardigden deel aan de onderhandelingen en aan de stemming ter goedkeuring van Verdrag 188. De Commissie faciliteerde de EU-coördinatie eveneens door in samenwerking met het voorzitterschap van de EU vergaderingen van deskundigen van de lidstaten en overleg met de sociale partners binnen de EU en op internationaal niveau te organiseren. De Commissie was aanwezig in de hoedanigheid van actief waarnemer. Er wordt op gewezen dat dit verdrag zo snel mogelijk in werking moet treden.

Daar de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels een communautaire bevoegdheid is, kunnen de lidstaten het verdrag niet bekrachtigen zonder daartoe door de Gemeenschap gemachtigd te zijn. De Commissie stelt voor dat de Raad de lidstaten machtigt om Verdrag 188 in het belang van de Gemeenschap te bekrachtigen.

Door de voorgestelde beschikking zullen de lidstaten dan ook onmiddellijk alle stappen kunnen nemen die nodig zijn voor ratificatie.

- **Rechtsgrondslag**

Artikel 42 van het EG-Verdrag

- **Subsidiariteitsbeginsel**

Het voorstel betreft een gebied dat onder de exclusieve bevoegdheid van de Gemeenschap valt. Het subsidiariteitsbeginsel is derhalve niet van toepassing.

- **Evenredigheidsbeginsel**

Het voorstel is om de volgende reden(en) in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel.

Niet relevant

Niet relevant

- **Keuze van instrumenten**

Voorgesteld(e) instrument(en): andere

Andere instrumenten zouden om de volgende reden(en) ongeschikt zijn.

Niet relevant en niet adequaat

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het voorstel heeft geen gevolgen voor de begroting van de Gemeenschap.

5. AANVULLENDE INFORMATIE

- **Nadere uitleg van het voorstel**

Niet relevant

Voorstel voor een

BESCHIKKING VAN DE RAAD

waarbij de lidstaten worden gemachtigd in het belang van de Europese Gemeenschap het verdrag inzake arbeid in de visserij van de Internationale Arbeidsorganisatie van 2007 te bekrachtigen (Verdrag nr. 188)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 42 in samenhang met artikel 300, lid 2, eerste alinea, eerste zin, en artikel 300, lid 3, eerste alinea,

Gezien het voorstel van de Commissie²,

Gezien het advies van het Europees Parlement³,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Verdrag nr. 188 van de Internationale Arbeidsorganisatie (respectievelijk "het verdrag" en "de ILO") inzake arbeid in de visserij is op 14 juni 2007 aangenomen in het kader van de maritieme zitting van de Internationale Arbeidsconferentie, die was bijeengeroepen te Genève en gedurende welke de delegaties van alle lidstaten van de EU voor goedkeuring van het verdrag stemden⁴.
- (2) Dit verdrag is groot belang voor de visserij op internationaal niveau doordat het aanvaardbare levens- en arbeidsomstandigheden voor vissers en eerlijker mededingingsvoorwaarden voor de eigenaars van vissersvaartuigen bevordert; daarom is het wenselijk dat de bepalingen ervan zo snel mogelijk worden toegepast.
- (3) De Commissie, de Raad en het Europees Parlement moedigen de bekrachtiging aan van internationale verdragen die door de ILO worden beschouwd als actuele bijdrage aan het streven van de EU naar de bevordering van waardig werk voor iedereen binnen en buiten de EU⁵.
- (4) In artikel 19, lid 8, van het Statuut van de ILO is bepaald dat "de aanneming van een verdrag of een aanbeveling door de Conferentie, of de bekrachtiging van een verdrag door een Lid, in geen geval worden beschouwd van invloed te zijn op een wet,

---

² PB C [...] van [...], blz. [...].

³ PB C [...] van [...], blz. [...].

⁴ ILO, Internationale Arbeidsconferentie, voorlopig verslag, 96e zitting, Genève, 2007 nr. 12 en nr. 25

⁵ COM(2006) 249 def. – SEC(2006) 643; Conclusies van de Raad van 30 november - 1 december 2006, 2767e vergadering; Resolutie van het Europees Parlement van 23 mei 2007 over bevordering van waardig werk voor iedereen.

uitspraak, gewoonte of overeenkomst die aan de betrokken werknemers gunstiger voorwaarden biedt dan het verdrag of de aanbeveling".

- (5) Een aantal bepalingen van dit verdrag valt onder de exclusieve bevoegdheid van de Gemeenschap op het gebied van de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels.
- (6) De Gemeenschap kan dit verdrag niet bekrachtigen, omdat alleen de lidstaten partij bij dit verdrag kunnen zijn.
- (7) De Raad zou derhalve de lidstaten die op grond van artikel 42 van het Verdrag gebonden zijn door de communautaire regelgeving inzake de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels, moeten machtigen dit verdrag onder de in deze beschikking vastgestelde voorwaarden in het belang van de Gemeenschap te bekrachtigen,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

De lidstaten worden gemachtigd om het op 14 juni 2007 aangenomen verdrag inzake arbeid in de visserij van 2007 van de Internationale Arbeidsorganisatie, voor de delen die onder de bevoegdheid van de Gemeenschap vallen, te bekrachtigen.

Artikel 2

De lidstaten nemen de nodige stappen om hun akte van bekrachtiging van het verdrag zo spoedig mogelijk en bij voorkeur vóór 31 december 2012 neder te leggen bij de directeur-generaal van het Internationaal Arbeidsbureau. De Raad zal de vooruitgang die bij de bekrachtiging is geboekt, vóór januari 2012 toetsen.

Artikel 3

Deze beschikking is gericht tot de lidstaten, overeenkomstig het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

Gedaan te Brussel,

*Voor de Raad
De Voorzitter*